Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	129-2024
Datum	:	27 augustus 2024
B&W datum	:	13 augustus 2024
Beh. Ambtenaar	:	S.G van Amerongen
Portefeuillehouder	:	A.J. te Lindert
Onderwerp	:	Herijkte Regiovisie Samen Veilig, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

---

Aanleiding:

De Regiovisie “Samen Veilig”, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, is vastgesteld door het college. De Regiovisie 2019-2023 is herijkt. Hierin zijn de nieuwe landelijke ontwikkelingen verwerkt gericht op het toe werken naar Sterke Lokale Teams. Dit heeft geresulteerd in de herijking van de Regiovisie “samen veilig” een aanpak op huiselijk geweld en kindermishandeling voor de regio Arnhem-Achterhoek met een nieuwe looptijd van 2024 tot 2028. Deze Regiovisie wordt de gemeenteraad ter kennisgeving aangeboden.

Inhoud mededeling:

De voornaamste reden dat de herijkte Regiovisie vastgesteld is, is dat het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming vanuit het Rijk een plek heeft gekregen in de speerpunten waaraan gewerkt gaat worden. Hiermee wordt een actuele gezamenlijke visie rond huiselijk geweld en kindermishandeling bereikt. En blijven we samenwerken in de regio om inwoners adequaat en professioneel te ondersteunen om de spiraal van huiselijk geweld te doorbreken, en de schadelijke gevolgen in te perken.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

Collegevoorstel: Vaststelling herijkte Regiovisie “Samen Veilig”, een aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Regiovisie Samen Veilig, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Herijking

SAMEN VEILIG

Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Arnhem-Achterhoek 2024 -2028

Gemeenten in Arnhem-Achterhoek

Aalten, Arnhem, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, 1Stroom, Lingewaard, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Winterswijk, Zevenaar

Voorjaar 2024

Inhoud

	pagina
Aanleiding	5
1. Stand van zaken	7
2. Partners huiselijk geweld	8
3. Kompas	11
4. Ambities en speerpunten	12
Bijlage Infographic: ontstaan van geweld	14

Aanleiding herijking - Regiovisie Samen Veilig

Veel volwassenen en kinderen in Nederland zijn thuis niet veilig. De kans dat iemand te maken krijgt met huiselijk geweld is groter dan de kans op welke andere vorm van geweld dan ook. Huiselijk geweld is in omvang en impact daarmee een van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving.

Hierom is een losstaande regiovisie op Huiselijk Geweld en Kindermishandeling nodig naast de, al bestaande, aanpakken op Zorg en Veiligheid. Huiselijk geweld doorbreken vraagt actie vanuit verschillende beleidsterreinen en een gezamenlijke regionale koers om huiselijk geweld aan te pakken vergroot onze slagkracht om huiselijk geweld op tijd te signaleren en aan te pakken. Door samen op te trekken bereiken we meer dan wanneer iedere gemeente dit individueel oppakt. Een goede lokale infrastructuur is dan ook een voorwaarde om huiselijk geweld te verminderen. Dit wordt vastgelegd in de lokale uitvoeringsplannen. Iedere gemeente voegt deze zelf toe als aanvulling op de regiovisie.

In 2019 is de regiovisie ‘Samen Veilig Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling regio Arnhem - Achterhoek 2019-2022' vastgesteld in het college van alle gemeenten in de regio's Arnhem en Achterhoek. Deze regiovisie is hierna verlengd tot en met 2023. Vanwege de vele (landelijke) bewegingen in het veld, die hieronder worden beschreven, wordt de regiovisie nu herijkt voor de periode 2024-2028. De regiovisie wordt herijkt en niet herschreven, omdat de norm hetzelfde blijft, maar de aanpak verschuift.

Landelijk kader

Landelijk is het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (hierna Toekomstscenario) een programmaplan opgesteld. Hierin wordt een nieuwe opzet voor de kind- en gezinsbescherming geschetst. De volgende vier principes vormen daarin de basis: (1) gezinsgericht, (2) rechts-beschermend en transparant, (3) eenvoudig en (4) lerend. De belangrijkste doelstellingen hierbij zijn: integraal systeem- en mensgericht werken (anders kijken, denken en samenwerken) (A) en stelsel- en structuurverandering (nieuwe vormen van samenwerking met samenwerkingspartners in het zorg- en

veiligheidsdomein) (B). Deze nieuwe werkwijze wordt momenteel in verschillende landelijke en regionale toekomsttuinen geïmplementeerd en verder ontwikkeld.

Naast het Toekomstscenario is ook de Hervormingsagenda Jeugd medio 2023 gepubliceerd met daarin een stevige opgave voor lokale teams. Het uitgangspunt is dat lokale teams de basis vormen voor de begeleiding van de gezinnen/huishoudens, waardoor er toekomstbestendig, sneller en beter hulp kan worden verleend aan gezinnen.

Naast deze landelijke ontwikkelingen ligt ook in de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (hierna Gelderse Verbeteragenda) de nadruk op het stimuleren van de samenwerking van verschillende zorgverleners. Hierbij blijft het belangrijk om het gezin centraal te stellen. De Gelderse Verbeteragenda is opgesteld door de organisaties die in Gelderland met veiligheid en bescherming te maken hebben en de zeven Gelderse jeugdhulpregio's. Zie website voor meer informatie: Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming - Samenwerken & kennisdelen (gvjb.nl)

Stand van zaken

Van de totale Nederlandse bevolking wordt 40% ooit slachtoffer van huiselijk geweld. Het is een breed maatschappelijk probleem dat voorkomt in alle lagen van de samenleving. Er bestaat niet één vorm van huiselijk geweld en dus ook niet één aanpak. Ieder gezin is anders en daar moet de aanpak bij aansluiten. Er zijn gezinsprofielen ontwikkeld als hulpmiddel bij het uitvragen van de problematiek. Zie ook de infographic in bijlage 1.

Wat verstaan we onder de term huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de privékring van het slachtoffer wordt gepleegd. Dit kan zijn: (ex-)partner, ouder of verzorger, gezins- en familielid en huisvriend(in). Het woord 'huiselijk' verwijst dus niet naar de plaats van het geweld – dat kan zowel binnenshuis als buitenshuis – maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Geweld in huiselijke kring bestaat uit lichamelijk geweld, psychisch of seksueel geweld, financiële uitbuiting en verwaarlozing. Het is complex en vaak verweven met andere problemen zoals psychische problemen, armoede, werkloosheid, hoge werkdruk, seksuele geaardheid en alcoholgebruik of andere verslavingen. De impact is groot. Huiselijk geweld kan leiden tot lichamelijke en psychische problemen, meestal levenslang.

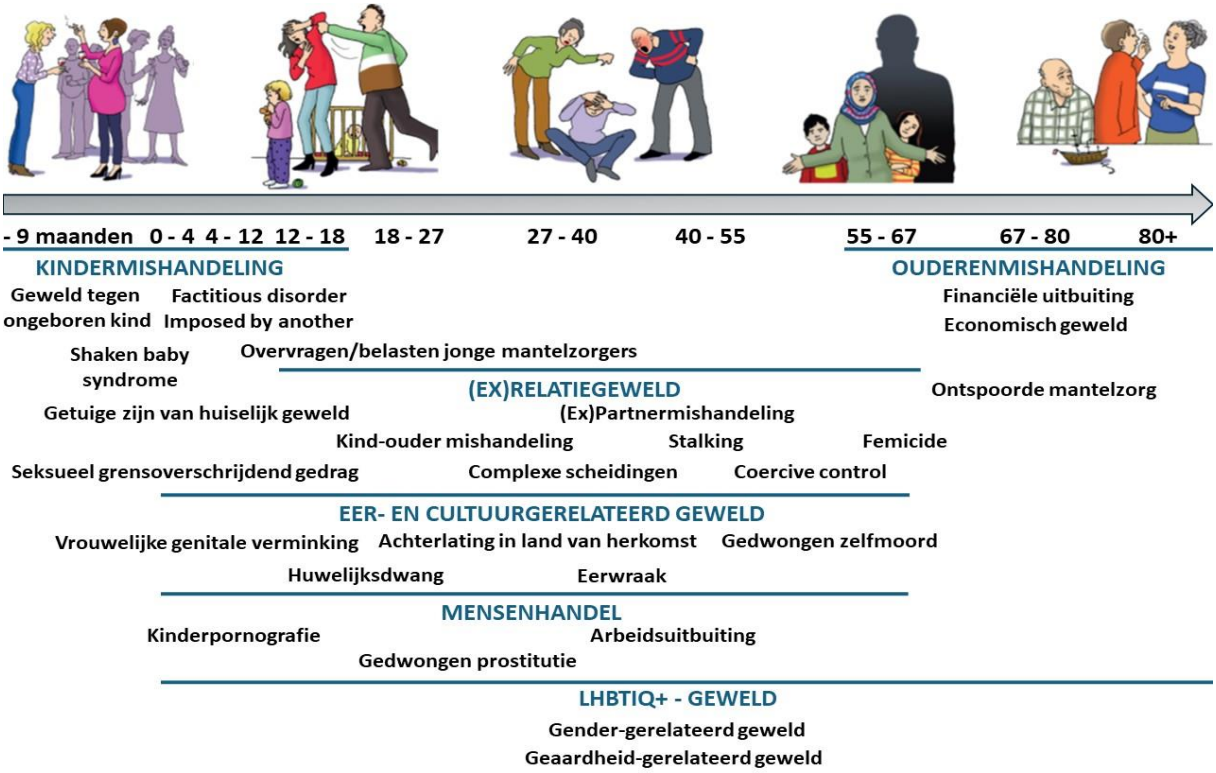

Figuur 1: Vormen van huiselijk geweld; dit overzicht bevat vormen van fysieke en/of mentale mishandeling en/of verwaarlozing. De vormen die hier vermeld staan vallen voornamelijk maar niet uitsluitend in de categorieën zoals hierboven vermeld.

Hoe staat het ervoor in onze regio?

Enkele feiten op een rij, gebaseerd op cijfers uit 2023:

- Veilig Thuis ontving vanuit regio's Arnhem en Achterhoek 6.251 meldingen (respectievelijk 3.176; 3.075) vermoedens van huiselijk geweld, hierbij zijn 393 onderzoeken gestart (198;195)
- Veilig Thuis heeft in de regio Arnhem 6.279 adviezen gestart en in de regio Achterhoek 6.506
- Ongeveer 30% van alle meldingen gaat over gezinnen die al bekend zijn bij Veilig Thuis vanuit een eerdere inmiddels afgesloten melding
- Moviera heeft voor de gehele regio's Arnhem en Achterhoek in 2023 127 crisisopvang trajecten en 230 ambulante trajecten afgerond

- Er zijn 66 nieuwe zorgcoördinatie mensenhandel trajecten ingezet voor vrouwen (met kinderen) bij Moviera

Partners huiselijk geweld

Hulp, zorg, welzijn en veiligheid gaan hand in hand. Er zijn veel verschillende organisaties bij betrokken. Zij werken achtereenvolgend of tegelijkertijd aan de zorg voor de cliënt vanuit hun eigen opdracht. Dit hoofdstuk geeft een korte beschrijving van de belangrijkste samenwerkingspartners bij de aanpak van huiselijk geweld.

Lokale teams

Elke gemeente kent lokale teams waar inwoners eenvoudig advies, hulp en ondersteuning kunnen krijgen. In onze regio is er veel variatie in hoe de lokale teams zijn ingericht. De ene gemeente kent brede teams die actief op inwoners/situaties afgaan. In andere gemeenten heeft het team vooral een rol in de indicatiestelling. In sommige teams komen Jeugdzorg en WMO samen, terwijl dit in andere teams apart is georganiseerd.

Veilig Thuis Noord Oost Gelderland en Gelderland Midden

Binnen de regio Arnhem-Achterhoek wordt gewerkt met 2 verschillende Veilig Thuis organisaties: Veilig Thuis Noord Oost Gelderland (NOG) voor de regio Achterhoek en Veilig Thuis Gelderland Midden (GM) voor de regio Arnhem. Wanneer we hieronder spreken over Veilig Thuis, doelen we op beide organisaties. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor iedereen die te maken heeft met (vermoedens) van huiselijk geweld. Niet alleen voor slachtoffers en plegers, ook voor bezorgde omstanders en professionals. Veilig Thuis is 24/7 bereikbaar.
Veilig Thuis adviseert burgers en professionals die zich zorgen maken over vermoedens van huiselijk geweld. Na een melding doet Veilig Thuis onderzoek naar het bestaan van huiselijk geweld. Als eerste spreekt Veilig Thuis met de direct betrokkenen: het gezin of de persoon over wie de melding is ontvangen. Deze informatie wordt meegenomen in de veiligheidsbeoordeling en in de afweging over vervolgstappen.
Verder adviseert Veilig Thuis bij het opleggen van een tijdelijk huisverbod en voert deze ook uit. Ook bij situaties van mensenhandel en jeugdprostitutie kan advies ingewonnen worden of een melding worden gedaan bij Veilig Thuis.

Moviera

Moviera is als regionale organisatie belast met de vrouwenopvang en ambulante begeleiding. Zij biedt advies en een veilig onderdak met begeleiding aan volwassenen en kinderen die door acute geweldsdreiging of uitbuiting veiligheidsrisico's lopen. In Gelderland heeft Moviera opvanglocaties in Arnhem, Apeldoorn en Nijmegen.

Centrum Seksueel Geweld

Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) is een plek waar slachtoffers van aanranding of verkrachting 24/7 de hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben. Een team van artsen, verpleegkundigen, politie en andere professionals werken in het CSG samen om specialistische zorg te verlenen. Alle hulp wordt op één plek geleverd, zodat slachtoffers hun verhaal maar één keer hoeven te vertellen. Daarnaast is het CSG er voor advies aan alle slachtoffers van seksueel geweld of een nare seksuele ervaring.

Jeugdbescherming via gecertificeerde instellingen

Soms zijn ouders niet in staat om hun kinderen een veilige thuisomgeving te bieden. Dan is er jeugdbescherming nodig. Deze taak mag alleen worden uitgevoerd door zogenoemde gecertificeerde instellingen (GI). Een GI gaat aan de slag als de kinderrechter een uitspraak heeft gedaan dat een

beschermingsmaatregel nodig is (ondertoezichtstelling of voogdij). Samen met het gezin werkt de jeugdbeschermer eraan om de thuissituatie voor het kind te verbeteren.

Gecertificeerde instellingen in onze regio:

- Jeugdbescherming Gelderland: voor gezinnen met complexe problemen
- William Schrikker Jeugdbescherming & Reclassering: voor jeugdzorg aan kinderen met een beperking of kinderen van ouders met een beperking
- Leger des Heils: voor gezinnen met complexe problemen
- Nidos: voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen die in Nederland verblijven zonder asielaanvraag

Zorgaanbieders

Hulpverlening rondom huiselijk geweld kan zeer divers zijn. Denk bijvoorbeeld aan trauma-behandeling, GGZ-behandeling, verslavingszorg of opvoedondersteuning. Binnen onze regio zijn veel zorgaanbieders actief die hulp bieden aan mensen die te maken hebben met huiselijk geweld.

Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) onderzoekt of het nodig is om ouders te verplichten om hulp te accepteren. De kinderrechter kan besluiten om een beschermingsmaatregel op te leggen zoals het onder toezicht stellen van kinderen of onder voogdij plaatsing. Is de situatie kritiek dan kan de rechter een kind onmiddellijk uit huis plaatsen.

Reclassering

De reclassering richt zich op gedragsverandering en het voorkomen van recidive bij verdachten en veroordeelden van huiselijk geweld binnen het strafrechtelijk kader. Er wordt nauw samengewerkt met de partners uit de zorg- en strafketen.

Overlegvormen

In onze regio zijn verschillende overlegvormen ingericht. Hieronder staan de drie belangrijkste overleggen uitgelegd.

- **Jeugdbeschermingstafel**

  De Jeugdbeschermingstafel (JBT) is een overleg met ouder(s)/verzorger(s), de jeugdige (mits 12+) én betrokken professionals en de RvdK. Het doel is om te onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn voor vrijwillige hulpverlening of dat een onderzoek van de RvdK wenselijk is. Als er spoed geboden is, wordt er direct contact opgenomen met de RvdK. Iedere regio heeft een eigen Jeugdbeschermingstafel.

- **Zorg- en Veiligheidshuis**

  In het Zorg- en Veiligheidshuis werken ketenpartners uit de straf-, zorg- en bestuurlijke keten samen aan de veiligheid in de regio vanuit één fysieke locatie. Deelnemers zijn Openbaar Ministerie, Politie, Reclasseringsorganisaties, RvdK, Dienst Justitiële Inrichtingen, Veilig Thuis, lokale teams, zorgaanbieders, GGD, GGZ en woningcorporaties.
  In het Zorg- en Veiligheidshuis worden complexe casussen besproken met partners vanuit zorg en veiligheid. Het kan gaan om een persoon, een groep of een gezin. Het doel is om samen oplossingen te vinden voor complexe veiligheidsproblemen, om maatschappelijke overlast te beperken en perspectief te bieden aan slachtoffers en daders. Het Zorg- en Veiligheidshuis neemt de regie op het maken van een plan van aanpak, maar neemt de casus niet over. De afzonderlijke professionals blijven verantwoordelijk voor hun taak in de casus.

- **Multi Disciplinaire Aanpak**

  Multidisciplinaire Aanpak (hierna MDA++) richt zich op gezinnen waarbij sprake is van structurele en langdurige onveiligheid en waarbij er al veel is geprobeerd om de cyclus van geweld te doorbreken. In het MDA++ zitten hooggespecialiseerde professionals (onder andere gedragswetenschappers en psychologen), maar ook ervaringsdeskundigen en Veilig Thuis. Zij kijken samen met het gezin naar hoe de vraagstukken het beste opgelost kunnen worden, wat er bij het gezin past en kleuren indien nodig buiten de geëigende paadjes. MDA++ werkt voor, en met het gezin samen.

Regionaal Expert Team Jeugd
Als het niet lukt om passende zorg voor een jeugdige te vinden kan het lokale team, een zorgaanbieder of de ouders van het kind een beroep doen op het regionaal expert team. In dit team zitten verschillende experts aan tafel, die samen met de jeugdige en ouder(s)/verzorger(s) bekijken wat een goede oplossing is voor de situatie van de jeugdige.

De rol van Arnhem en Doetinchem als centrumgemeentes

Gemeente Arnhem en Doetinchem zijn centrumgemeente voor de aanpak van huiselijk geweld in de regio Arnhem en Achterhoek. Dit betekent dat Arnhem en Doetinchem verantwoordelijk zijn om voor de zeventien gemeenten in deze regio te zorgen voor:

- afstemming en coördinatie van het regionaal beleid
- financiering van de regionale voorzieningen (als budgethouder)
- een centraal advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling en de daarvoor geldende wettelijke taken
  uitvoering: Veilig Thuis NOG en GM
- opvang en ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld
  uitvoering: Moviera
- opvang en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel
  uitvoering: o.a. Veilig Thuis NOG en GM, Jeugdbescherming Gelderland en Moviera
- zorgcoördinatie van slachtoffers van seksueel geweld
  uitvoering: CSG Nijmegen en CSG Twente

Kompas – Stevige basis & duidelijke richting

De basis voor de regiovisie is onveranderd stevig. In plaats van acht gedeelde vertrekpunten en twee randvoorwaarden zijn er vijf speerpunten die houvast geven om doelgericht verder te gaan. Deze speerpunten vormen samen ons kompas voor de komende jaren.

Vertrekpunten oorspronkelijke Regiovisie

1. Overkoepelend: de norm is 'Geweld hoort nergens thuis'
2. Iedereen is alert: we vormen een kring van veiligheid
3. Veiligheid staat altijd voorop
4. (Semi)professionals gebruiken de Meldcode
5. Steun, advies en hulp zijn nabij
6. De benadering is systeemgericht
7. Door waakvlamcontact blijven betrokkenen in beeld
8. De rol- en taakverdeling is duidelijk

Randvoorwaarden

A. Leren
B. Communiceren

Speerpunten herijkte Regiovisie

De acht vertrekpunten uit de oorspronkelijke Regiovisie zijn vertaald naar vijf speerpunten. Hiervoor is gebruik gemaakt van het programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming 2023-2026, de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en de Leidraad Werken aan Veiligheid voor gemeenten.

1. Lokale teams verlenen zelf hulp, zo nodig met ondersteuning van het regionaal veiligheidsteam.
2. Lokale teams bieden één vast gezicht, dat langdurig betrokken blijft en waar nodig optrekt met het regionaal veiligheidsteam of een andere specialistische expertise (bijschaling).
3. Lokale teams hanteren een brede blik, bieden maatwerk en hebben tijd voor het gezin.
4. (Semi)professionals hebben basiskennis over jeugd- en volwassenproblematiek, zijn outreachend en vakbekwaam.
5. (Semi)professionals werken samen met het informele netwerk van het gezin.

Deze speerpunten en randvoorwaarden lichten we hierna toe, waarbij steeds de ontwikkelrichting en de regionale acties worden weergegeven. Dit vormt ons kompas dat houvast biedt om op koers te blijven en dichter bij ons doel te komen. Het focust op wat we regionaal versterken en vernieuwen in de periode 2024-2028. Dit vormt vervolgens de basis voor de lokale uitvoeringsplannen.

Ambities en speerpunten

1. Lokale teams verlenen zelf hulp, zo nodig met ondersteuning van het regionaal veiligheidsteam

De lokale teams hebben een 'spin in het web-functie' in buurten en wijken. Het lokale team beschikt over expertise en vaardigheden om hun rol uit te voeren in het samenwerken aan veiligheid: eerder en sneller (zelf) hulp bieden in het vrijwillig kader. Hun rol moet duidelijk zijn voor zowel betrokkenen die zelf te maken hebben met geweld als voor omstanders. Ook moeten de teams weten op wie zij een beroep kunnen doen als er meer specialistische kennis nodig is of in geval van een crisissituatie. Goed weten wat je van elkaar mag verwachten, hoort daar onlosmakelijk bij. We hebben het niet meer over op- en afschalen, maar over samen optrekken dan wel bijschalen van expertise vanuit het zorg- en veiligheidsdomein.

Er wordt rekening gehouden met verschillende snelheden: een zorgvuldige afweging aan de voorkant en relatieopbouw met betrokkenen om vervolgens zonder aarzeling door te kunnen pakken. Hierbij blijft het lokale team het vaste aanspreekpunt voor gezinnen en huishoudens en wordt nadrukkelijk voorkomen dat betrokken organisaties in een estafettemodel met overdrachten werken. Daarbij wordt een regionaal veiligheidsteam ingericht, maar ook dan blijft het lokale team het vaste aanspreekpunt voor gezinnen en huishoudens.

Alleen op deze manier is het realistisch om te werken naar duurzame veiligheid. Dit vraagt om expertise in alle rollen en functies en optimale samenwerking. Voorliggend hieraan moet er stevig ingezet worden op preventie en voorlichting.

2. Lokale teams bieden één vast gezicht, dat langdurig betrokken blijft en waar nodig optrekt met het regionaal veiligheidsteam of een andere specialistische expertise (bijschaling)

Veel partijen zijn actief met ieder hun eigen afgegrensde verantwoordelijkheid. Daarom moet de rol- en taakverdeling duidelijk zijn. Dit wordt momenteel beproefd in de proeftuinen/toekomsttuinen Toekomstscenario. Door niet meer te werken vanuit het estafettemodel, maar vanuit een integraal model waarin expertise aan de voorkant gebundeld wordt. De beleidsregie en langdurige veiligheidscoördinatie liggen bij de gemeenten. Het lokale team is het vaste aanspreekpunt voor gezinnen en huishoudens en blijft langdurig betrokken. Dit betekent dat met name gezinnen en relaties waar meer problemen spelen in beeld blijven, zo nodig gedurende hun levensloop, ook als een traject van hulpverlening en/of straf is afgesloten.

3. Lokale teams hanteren een brede blik, bieden maatwerk en hebben tijd voor het gezin.

Van lokale teams wordt verwacht dat zij breed kijken naar de krachten en zorgen in een gezin. Ze organiseren passende hulp op de relevante leefgebieden en herkennen veiligheidsproblematiek. Samen met het gezin/huishouden kijken professionals naar de gefaseerde mogelijkheden. Er wordt gezamenlijk maximaal ingezet om geweld duurzaam te stoppen en daarmee te voorkomen dat het wordt overgedragen op volgende generaties. Hierbij worden risicofactoren en voorliggende trauma's meegenomen; bijvoorbeeld door met schuldhulp financiële stress te verminderen. Professionals werken multidisciplinair voor alle betrokken gezinsleden. Ook bij een justitieel traject worden plannen afgestemd.

4. (Semi)professionals hebben basiskennis over jeugd- en volwassenproblematiek, zijn outreachend en vakbekwaam

Lokale teams hebben en benutten expertise en vaardigheden om aan hulpvragen te voldoen. Hiervoor is tijd en ruimte nodig om hun vakbekwaamheid in te zetten, samen te werken met netwerkpartners rond een gezin/huishouden en voldoende tijd te kunnen nemen voor het gezin/huishouden.

Alle (semi)professionals en vrijwilligers (bijvoorbeeld voetbaltrainers) worden gesteund door hun organisatie om veiligheid daadwerkelijk voorop te zetten. Dat betekent dat dat privacy nooit een drempel is om in actie te komen en dat privacyregels maximaal opgerekt kunnen worden omwille van de veiligheid. Dit onder de voorwaarde dat aan de betrokkenen wordt verteld dat hun gegevens worden gedeeld, tenzij dit voor de veiligheid niet wenselijk is. Kinderen zijn bovendien de hoofdpersonen: hun veiligheid en het veiligstellen van hun ontwikkelingsmogelijkheden heeft prioriteit.

Alle (semi)professionals committeren zich aan de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De Meldcode is de leidraad om signalen van geweld te herkennen, te wegen en daarbij passende vervolgstappen te zetten. De gemeente heeft de wettelijke taak om toezicht te houden op het verplichte gebruik van de meldcode.

5. (Semi)professionals werken samen met het informele netwerk van het gezin

Het is een vanzelfsprekendheid dat alle (semi)professionals met elkaar een kring van veiligheid vormen rond gezinnen/huishoudens. Ook blijft het dringende beroep op omstanders actueel om te doen wat zij zelf kunnen om verschillende vormen van geweld te herkennen en in actie te komen. Concreet betekent dat: praten met de volwassenen, het kind, anderen, contact zoeken met het lokale team en advies vragen aan Veilig Thuis.

Bijlage

1. Infographic Valente: Hoe ontstaat huiselijk geweld?

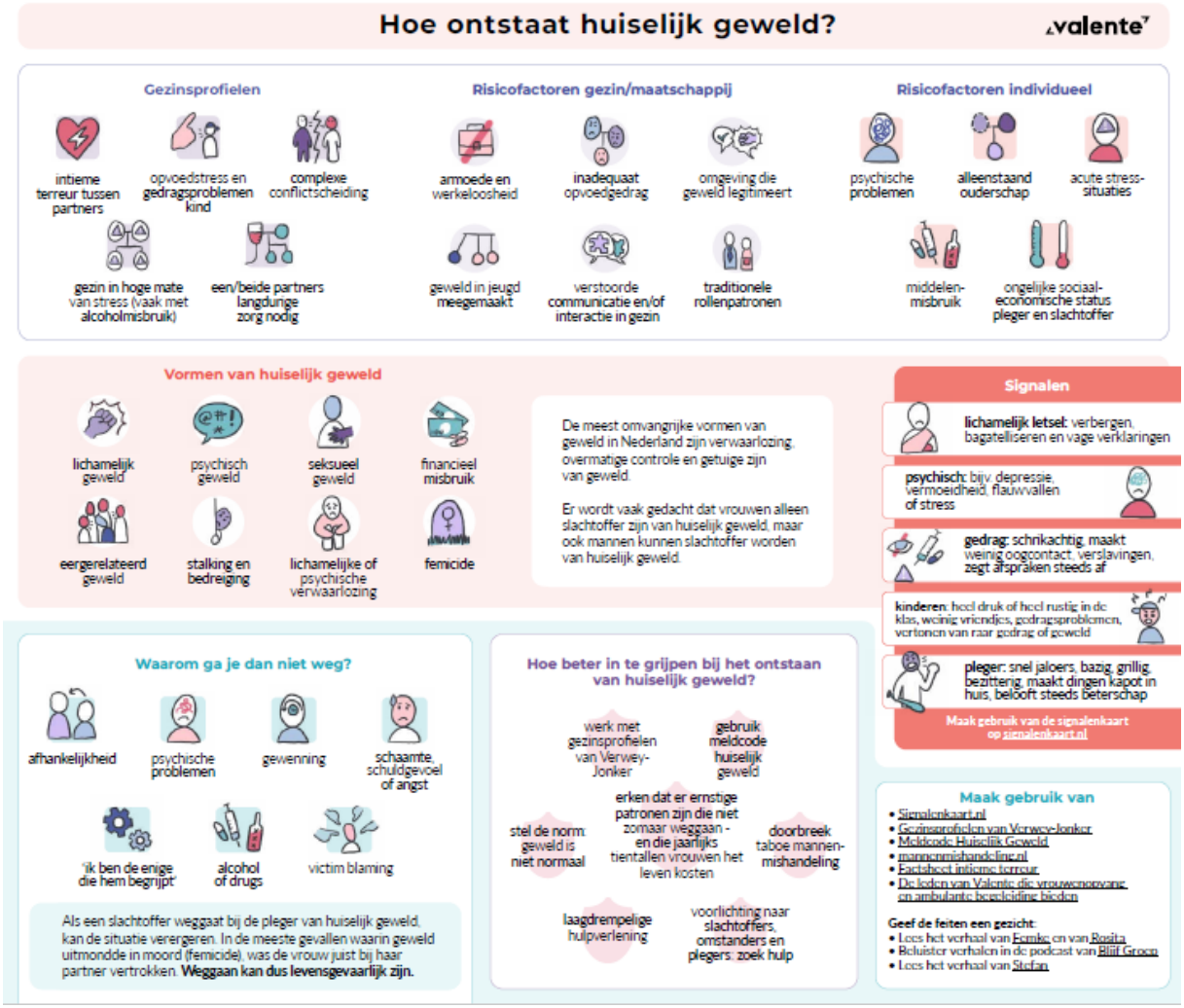

MT-besluit gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/24/159113/vasstelling herijkte regiovisie Samen Veilig, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	A5 Team Mens en Samenleving
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/24/159113/D-523995
Vertrouwelijkheid	Openbaar

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder H.J. te Lindert
De Regiovisie 2019-2023 is herijkt, hierin zijn de nieuwe landelijke ontwikkelingen verwerkt die zijn gericht op het toe werken naar Sterke Lokale Teams.
Dit heeft geresulteerd in de herijking van de Regiovisie "Samen Veilig", een aanpak op huiselijkgeweld en kindermishandeling voor de regio Arnhem-Achterhoek met een nieuwe looptijd van 2024 tot 2028.

Voorgestelde beslispunten

1.1 Vaststellen van de Regiovisie "Samen Veilig" aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling regio Arnhem en Achterhoek 2024-2028.

2.1 De gemeenteraad informeren middels bijgevoegd raadsmededeling.

Besluit

Akkoord.

Inleiding

De vorige Regiovisie 2019-2023 is niet vastgesteld door de gemeente Aalten. Wel hebben wij de daaruit voortkomende regionale en lokale actiepunten opgepakt en/of aan deelgenomen. De voornaamste reden dat deze herijkte visie vastgesteld wordt, is het feit dat het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming vanuit het Rijk een plek heeft gekregen in de speerpunten. De aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld in afhankelijkheidsrelaties is en blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid, en moet daarom door het college worden vastgesteld.

Met dit collegevoorstel willen we bereiken dat er een actuele gezamenlijke visie is rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Met deze Regiovisie werken we samen in de regio om inwoners professioneel te ondersteunen in het doorbreken van de spiraal van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Daarnaast wordt er gewerkt aan het bijbehorende lokale uitvoeringsplan, waarbinnen we voor de gemeente Aalten prioriteit gaan aanbrengen in de vijf speerpunten die centraal staan in deze herijkte visie. De verwachting is dat eind 2024 het lokale uitvoeringsplan klaar is. Deze wordt aan het college ter kennisneming voorgelegd. Zo kunnen we lokaal nog meer aandacht besteden aan het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling, passend bij de inwoners en doelgroepen binnen onze gemeente.

Landelijk zijn er ontwikkelingen rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit het programma toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming wordt er gewerkt aan verbetering in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarin wordt een eenvoudigere gezinsgerichte aanpak omarmt, die ervoor zorgt dat ouders zich meer gehoord voelen en waarin professionals de tijd en ruimte hebben om het goede te doen en daardoor de geweldspiraal doorbroken wordt, zonder over te dragen naar de ketenpartners in het veiligheidsdomein. Complexe gezinscasuïstiek wordt nu nog te vaak overgedragen naar ketenpartners in het veiligsheidsdomein. Hierdoor wordt de afstand tussen het gezin en de hulpverlening groter, en dat is niet de bedoeling. Dit zijn de raakvlakken met de Hervormingsagenda Jeugd, waarmee er veel samenhang zal bestaan met de lokale teams. Deze zullen meer en meer verbonden moeten zijn met de andere domeinen om de gezinsgerichte aanpak te doen slagen.

Argumenten

1.1 Met de herijkte Regiovisie werken we regionaal aan dezelfde visie een aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Eénmaal in de vier jaar vindt er een herijking, dan wel een vernieuwing in de Regiovisie plaats. Met deze herijking hebben we meer concrete uitgangspunten om verder te werken aan de aanpak in het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

1.2 De speerpunten zijn geactualiseerd en passend bij de ontwikkeling vanuit het Rijk op het gebied van de Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De belangrijkste aanpassingen van de regiovisie zijn gevat in vijf concrete speerpunten:

1 Lokale teams verlenen zelf hulp, zonodig met ondersteuning van het (nieuw te starten) regionale veiligheidsteam;
2 Lokale teams bieden één vast gezicht, dat langdurig betrokken blijft en waar nodig optrekt met het regionale veiligheidsteam of een andere specialitische expertise (bijschaling);
3 Lokale teams hanteren een brede blik, bieden maatwerk en hebben tijd voor het gezin;
4 Professionals hebben basiskennis over jeugd- en volwassenenproblematiek, zijn outreachend en vakbekwaam;
5 Professionals werken samen met het informele netwerk van het gezin.

1.3 Er is in Oost Achterhoek (Aalten, Oost-Gelre en Winterswijk) een prioritering gemaakt in de vijf speerpunten. Binnen de regio's is ambtelijk afgesproken dat er een keuzevrijheid bestaat om één of twee speerpunten te prioriteren. Het tweede en derde speerpunt zijn geprioriteerd voor de Oost Achterhoek. Hiermee zetten we gezamenlijk een belangrijke ontwikkeling in gang waarmee we investeren in de lokale teams, om met één vast gezicht per casus te gaan werken, zodat er minder overdrachtsmomenten zijn. Dat betekent ook dat we niet overdragen als er signalen van onveiligheid naar voren komen. Daarnaast wordt de brede analytische blik mede vormgegeven door de uitrol van de training Verklarende Analyse. Het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft hiermee een veel grotere kans van slagen. Huishoudens en gezinnen worden niet langer opeenvolgend met nieuwe contactpersonen geconfronteerd en door de bredere analytische blik komen patronen die huiselijk geweld in stand houden veel eerder in beeld.

2.1 De gemeenteraad informeren over de herijkte Regiovisie.

Kanttekeningen

Fiancieel: Met dit collegevoorstel zijn de financiële gevolgen nog niet inzichtelijk gemaakt. In de uitwerking van het op te stellen lokale uitvoeringsplan zal hier aandacht voor zijn.
Personele aspecten: Er zal rekening gehouden moeten worden dat het team van consulenten anders moeten gaan werken, wat mogelijk een taakverschuiving met zich mee zal brengen. De consulenten moeten bijgeschoold worden op deze nieuwe werkwijze.
Alle gemeenten van de regio Veilig Thuis Noord Oost Gelderland moeten akkoord gaan het de herijking Regiovisie. De inhoud van de Regiovisie is ambtelijk voorbereid en afgestemd. De Regiovisie heeft een looptijd van vier jaar en loopt tot en met 2028.

Overleg gevoerd met

Team: Mens en Samenleving:
Lotte Vorwerg.
Annemieke Tiemessen.
Alice Roerdink.
Monique van Gelder.
Team: Bestuursondersteuning en Veligheid:
Ieke Geurtsen.

Vervolgstappen en planning

Na vaststelling in het college kan de herijkte Regiovisie worden gezien als een startsein om het lokale uitvoeringsplan in gezamenlijkheid verder vorm te geven.
Naar verwachting zal eind van het jaar het lokale uitvoeringsplan gereed zijn, en wordt het ter kennisgeving aan het college aangeboden.
Ieder jaar vinden er meerdere evaluatie's plaats over de geprioriteerde speerpunten. Dit zal met name gebeuren in het overleg, sterke lokale teams dat over de drie gemeenten Aalten, Winterswijk en Oost-Gelre is georganiseerd.
Op ambtelijk niveau monitoren we regionaal de stand van zaken rondom de speerpunten, die we in het uitvoeringsplan uitwerken.

Participatie

Met de Sociale Raad is op 8 juli een eerste gesprek geweest over het anders werken in kader van de Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Kind en Gezinsbeschermimg. We nemen de Sociale Raad mee in de ontwikkelingen van de komende jaren.

Communicatie

Na vaststelling zal de herijkte Regiovisie "Samen Veilig" ter informatie aan de raad worden gestuurd.